

«Бекітемін»

Жараткел негізгі орта білім беретін
мектебінің директоры: Алиа Г.А.Алина

№ 1 « 31 » тамыз 2022 жыл

Пед. кенесте қаралды

«Келісемін»

Аудан білім бөлімінің
басшысы: Сейлханов Б.Д.Сейлханов

« 27 » 09 2022 жыл

«Жаһандық құзыреттілік»

(7 сынып)

Сыныбы: 7

Орындады: Алина Г.А

(курс жетекшісі)

№ 1 хаттама « 27 » тамыз 2022 жыл

Ә/Б отырысында қаралды: Сапиева Сапиева Н.К

(Ә/Б жетекшісі)

Тексерілді: Жиеналы Жиеналы М.А

(Оқу ісінің меңгерушісі)

ТҮСІНІК ХАТ

2022 – 2023 оқу жылында үлгілік оқу жоспарының вариативтік компонентіне 7 сынып сыныпқа «Жаһандық құзыреттілік» курсы енгізілді.

Жаһандық құзыреттер жаһанданудың қарқынмен дамып келе жатқан ықпалына, жедел әлеуметтік, экономикалық, және технологиялық өзгерістерге, сондай-ақ адамдарға, мәдениет пен ұлттарға жаппай әсер ететін басқа да маңызды жаһандық мәселелерге байланысты ерекше мәнге ие болады.

Курс жаһандық азаматтық құзыреттіліктеріне ие бәсекеге қабілетті тұлғаны, жергілікті және жаһандық проблемалардың өзара байланыстылығы мен өзара тәуелділігін түсінуді, мәдениетаралық өзара іс қимыл мәселелерін, әртүрлі көзқарастар мен дүниетанымдарды сыни талдау мен бағалауды, бірегей білім мен идеяларды құру дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.

Күтілетін нәтиже: «Жаһандық құзыреттілік» курсы бес бірлікті қамтиды және күтілетін нәтижелер жас ерекшеліктерін ескере отырып жасалған:

Бейнеролик дайындау

- *Жағдаяттық есептерді шешу*
- *Жоба қорғау*
- *Зерттеу жұмысы*
- *«Еліміздің мақтанышы» бейнеролигін дайындау*
- *Рөлдік ойындар*
- *Табиғаттағы қауіпсіздік жөніндегі нұсқаулықты әзірлеу*
- *«Табиғатпен бірлікте қалай өмір сүру керек» тақырыбындағы шығарма*
- *«Біздің экология» фотокөрмесі*
- *«Табиғатты сақтайық!» тақырыбына презентация*
- *Экологиялық акциялар*

Мазмұндық бөлім

Курс бағдарламасы білім алушылардың жас ерекшеліктері мен қызығушылық-тарын кере отырып әзірленген алты бөлімнен тұрады.

«Парасаттылық және әдеп» юниті білім алушылардың бойында әдептілік, тілектестік, адалдық, толеранттылық, өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік, ұжымда жұмыс істей білу және мінез-құлық мәдениетінің жоғары стандарттарын білдіретін жеке қасиеттерін дамытуға ықпал етеді.

«Азаматтылық және патриотизм» юниті қазақстандық қоғамның бірдей кодын және мемлекеттілікті құрметтеуді, азаматтық ұстаным мен жауапкершілікті қалыптастыруды, адамдардың қоғамдағы өзара қарым-қатынасын, отбасындағы өзара көмекті, халықаралық сананы қалыптастыруды насихаттайды.

«Медиа және қаржылық сауаттылық» юнитінде медиакөңістік және қаржылық сауаттылықтың негізгі ұғымдарымен және заңдылықтарымен танысады. Қоғамда белсенді өмір сүріп, әлеуметтену үшін қажетті дағды түрлерін қарастырып, ақпаратты талдау, бағалауды дамытады. Білім алушылар ақпаратпен жұмыс істеуге, материалдарды бағалауға, талдауға, жалған мәлімет пен насихатты ажырата білуге үйренеді. Қаржылық сауаттылық туралы білімдері кеңейіп, сауаттылық неден басталатыны, еңбегі арқылы жетістікке жеткен адамдар туралы ақпарат жинақтап, отбасылық бюджетті қалай үнемдеуге болатыны туралы өмірмен байланысты білімдерін дамытады. Білім алушылар қаржылық сауаттылықты жеке қаржылық әл-ауқатқа жету құралы ретінде пайдалану арқылы әлемдік экономикалық кеңістікке кірігеді.

«Өмір қауіпсіздігі» юниті адам өмірі мен денсаулық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, даралықты, жеке өмірге қол сұқпау және құпиялық құқығын сақтауға, қорқыту мен зорлық-зомбылықтан қорғану, адам өмірін сақтап қалу жолдарымен танысуға бағытталған.

«Экологиялық мәдениет» юнитінде білім алушылар экологияның негізгі заңдылықтарымен танысады. Өз денсаулығына, айналасындағы адамдарға және табиғатқа жағымды көзқараста болып, ұқышпен қарауды үйренеді. Табиғатты пайдаланудың моральдық-құқықтық принциптерін сақтайды. Қоршаған ортаны қорғау іс-шараларын белсенді жүргізетін, биосферадағы байланыстарды бұзушыларға қарсы, сондай-ақ экологиялық санасы дамыған әлеуметтік-бағдарлы тұлғаны қалыптастырады.

Нормативтік бөлім

Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсының ұзақ мерзімді жоспары

Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі	Күтілетін нәтижелер (соңғы өнім)
Парасаттылық және әдеп			
«Рухани қасиеттер - адам өміріндегі ең бастысы» (Абай)	3	15.09	Бейнеролик дайындау Жоба Жағдаяттық есептерді шешу
Жақсылықты күн шуағындай шаша біл!		29.09	
«Өз мінін білген жігіттің тәлімінде мін бар ма» (Ақтамберді жырау).		13.10	
4 Қарым-қатынас жасау мәдениеті			
5 Зорлық-зомбылық және қорлау: алдын алу және қорғану			
Азаматтық және патриотизм			
1 Отан деген мен үшін...	3	27.10	Жоба Зерттеу жұмысы «Еліміздің мақтанышы» бейнеролигін дайындау
2 Өзге тілдің бәрін сүй, өз тіліңді құрметте!		10.11	
3 Өз елін танымал еткен тұлғалар		24.11	
4 Тарих беттерінен			
Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық			
1 Медиакеністікте және көпшілік алдында сөз сөйлеу	5	08.12	Зерттеу жұмысы Жағдаяттық есептерді шешу Рөлдік ойындар Схемаларды құру Рөлдік ойындар Конкурс
2 Телефон алаяқтары: не істеу керек?			
3 Табысты арттыру жолдары			
4 Жеке кірісті қалай тиімді басқаруға болады			
5 Отбасы бюджетін қалай жоспарлауға және үнемдеуге болады			
6 Отбасының қаржылық мақсаттары			
7 Ақша жинақтары қалай құрылады?			
8 Банк кредиттері			
9 Отбасының қауіпсіздігі үшін қаржылық қауіпсіздік			
Тіршілік қауіпсіздігі			
1 Табиғаттағы, қауіпсіздік	4	23.02	Зерттеу жұмысы Жағдаяттық есептерді шешу Бейнеролик түсіру Табиғаттағы қауіпсіздік жөніндегі нұсқаулықты әзірлеу
2 Табиғи апаттар кезіндегі қауіпсіздік		09.03	
3 Техниканы қауіпсіз пайдалану		30.03	
4 Мен не жеймін? Азық-түлік қауіпсіздігі.		13.04	
5 Қауіпсіз ер жетеміз			
Экологиялық мәдениет			
1 Менің өлкемнің, елімнің экологиясы	3	27.04	«Табиғатпен бірлікте қалай өмір сүру керек» тақырыбындағы шығарма «Біздің экология» фотокөрмесі «Табиғатты сақтайық!» тақырыбына презентация Экологиялық акциялар
2 Табиғатпен үйлесімділік		11.05	
3 Экологиялық қауіптер		25.05	
4 Табиғатты қалай сақтауға болады			

Пайдаланылган әдебиеттер

Мұғалімдерге арналған

1. <https://www.amnesty.org/en/documents/act30/2621/2015/en/>
2. <https://schoolsonline.britishcouncil.org/classroom-resources/list/riversworld>; <http://www.riversoftheworld.org>.
3. https://www.youtube.com/watch?v=UsV0BFUItvw&list=PLyjVMFi4TYVcpW-fGY_V_EKQzki2UWyuN&index=2
4. https://www.youtube.com/watch?v=W61g76UKdtA&list=PLyjVMFi4TYVcpW-fGY_V_EKQzki2UWyuN&index=8
5. https://www.youtube.com/watch?v=q4gGfzwLudg&list=PLyjVMFi4TYVcpW-fGY_V_EKQzki2UWyuN&index=11
6. <https://www.globalcitizen.org/en/>
7. https://www.youtube.com/watch?v=iixwiEBiJoI&list=PLyjVMFi4TYVcpWfGY_V_EKQzki2UWyuN&index=10
8. https://www.youtube.com/watch?v=LgQpKDgu2so&list=PLyjVMFi4TYVcpW-fGY_V_EKQzki2UWyuN&index=3
9. <http://www.schrockguide.net/uploads/3/9/2/2/392267/critical-thinkingworkbook262>

Оқушыларға арналған

1. <https://www.teachingenglish.org.uk/article/global-citizenship-englishlanguage-classroom>
2. https://www.youtube.com/watch?v=mJC8euBYDIk&list=PLyjVMFi4TYVcpW-fGY_V_EKQzki2UWyuN&index=5
3. <https://solutionfluency.com/en/downloadables/pbl-ideas-book>
4. <https://solutionfluency.com/en/downloadables/sf-quickstart-skills-guide>
5. <https://asiasociety.org/education/teaching-global-competence-rapidlychanging-world>
6. <http://www.oxfam.org.uk/education/teacher-support/tools-andguides/controversial-issues>
7. https://www.youtube.com/watch?v=DyM_sdX8znY&list=PLyjVMFi4TYVcpW-fGY_V_EKQzki2UWyuN&index=24
8. <http://www.innovationunit.org/wp-content/uploads/2017/04/Work-ThatMatters-Teachers-Guide-to-Project-based-Learning>.
9. <http://unesdoc.unesco.org/images/0019/001929/192971e>.
10. https://www.youtube.com/watch?v=QvQMh5U9hb8&list=PLyjVMFi4TYVcpW-fGY_V_EKQzki2UWyuN&index=21
11. https://www.youtube.com/watch?v=n3dh6pCWYUc&list=PLyjVMFi4TYVcpW-fGY_V_EKQzki2UWyuN&index=18